

De Nederlandse landbouwsector is gebaat bij een gezonde professionele imkerij. Bijen zorgen immers voor een belangrijk deel voor de bestuiving van landbouwgewassen die van vruchten afhankelijk zijn.

Professionele imkerijen draaien hoofdzakelijk op de inzet van bijenvolken voor bestuiving van landbouwgewassen in gesloten of open teelten. De opbrengst aan honing is namelijk onzeker door onvoorspelbare weersomstandigheden. Voor deze inzet zijn vitale bijenvolken nodig, die ook vitaal blijven in de periode dat zij hun bestuivende werk verrichten bij de teler. Een professionele imker moet over minstens 150 tot 200 volken beschikken om er een redelijk inkomen mee te verdienen. Gedurende het hoogseizoen (februari tot oktober) betekent dit een meer dan volle werkweek met het verzorgen van de bijenvolken. De overige periode is nodig voor voorbereiding, herstel van materiaal, etc.

Belangrijk voor teler en imker is een goede samenwerking. Studies laten zien dat er nog wel wat te verbeteren valt in de relatie tussen teler en imker.

- Maak vooraf (schriftelijk) afspraken over vergoeding, levering, taken en verantwoordelijkheden van de imker én van de teler.
- De imker zet alleen vitale, sterke volken in met veel broed en jonge bijen. Zij kunnen de bestuiving over een langere periode uitvoeren. Hij moet dit regelmatig komen controleren. De teler kan er ook op toezien dat de bijen het gewas intensief blijven bezoeken. Waar nodig kunnen volken vervangen worden.
- Bepaal in overleg de juiste plaats van de bijenkasten op het veld. Ze kunnen verspreid over het perceel of in groepen geplaatst worden van bijvoorbeeld vier kasten. Met de opening vrij op het zuidoosten zullen de bijen bij het eerste zonlicht en temperatuur boven 10 à 12 graden al actief worden.
- Zorg voor voldoende en kwalitatief goed voer voor de bijen. Sommige teelten, zoals aardbeien, geven nauwelijks of geen nectar en beperkt stuifmeel. Bovendien is het stuifmeel eenzijdig; bijen hebben veelal diverse soorten nodig voor een goede voeding. De imker kan voor vervanging van nectar zorgen in de vorm van honing/suiker. De teler kan zorgen voor planten in of naast het veld die rijk zijn aan stuifmeel. Dat gaat niet ten koste van de bestuiving. Integendeel: de bijen blijven bij de juiste voeding gezonder en langer actief. Bovendien geven bijvoorbeeld paardenbloemen hun nectar op een ander moment op de dag af dan fruitbomen.
- De teler bepaalt wanneer de bijen geplaatst en ook weer opgehaald worden. De imker kan daarin wel een belangrijke adviserende rol spelen. Hij kent immers het gedrag van de bij en de bestuivingsgewassen.
- Bespuitingen op in bloei staande gewassen is niet toegestaan. Spreek goed af dat de teler de imker vooraf informeert als er onverhoopt toch moet worden gespoten. Dan kan de imker maatregelen nemen zoals het (tijdelijk) sluiten of verwijderen van de bijenkast. Het sluiten moet 's nachts plaats vinden omdat de meeste bijen dan in de bijenkast zijn. Tijdig informeren is dus belangrijk!

- Zet de bijenkasten bij terugplaatsing op dezelfde locatie. Het vervangen van een volk omdat dat onvoldoende vitaal is kan wel overdag gebeuren. Eventueel vrij vliegende bijen zullen zich in het nieuwe volk voegen.
- De imker moet deugdelijk materiaal inzetten en hygiënisch werken om gezondheidsproblemen te voorkomen. Vermeden moet worden dat er ingrepen in het volk tijdens de bestuivingsperiode noodzakelijk zijn, bijvoorbeeld ten gevolge van een te hoge varroabesmetting in de bijenkast.
- In sommigen gewassen wordt de voorkeur gegeven aan een combinatie van hommels en bijen. Hommels vliegen al bij een lagere temperatuur en door hun grotere lijf zijn ze bij sommige teelten effectiever, bij andere kunnen ze juist weer meer schade opleveren. Een ecologisch aspect dat de teler mee kan nemen in zijn overweging is het 'duurzame' gebruik van bijen versus het 'wegwerp' gebruik bij hommels. Bijen worden verzorgd door een imker die ze ook na afloop van de bestuiving weer in goede conditie probeert te krijgen. Hommels worden per doos aangeleverd en worden na eenmalige inzet weggedaan.

Van een professioneel imker mag verwacht worden dat hij vakbekwaam is en dat hij kan meedenken met wat de teler wil. Met bijen werken is voor iedere imker een passie die ze graag beoefenen. Een bijenvolk is een natuurlijk wezen en niet 100% voorspelbaar in ontwikkeling en gedrag. Begrip daarvoor van de teler zal de imker zeker waarderen.

